

Mainframe of desktop? Centraal of decentraal?

In de jaren tachtig werd stevig bezuinigd op de overheidsuitgaven en de universiteiten werden gekort op hun budgetten. Het afscheid van prof.dr. Donald W. Smits als directeur van het Rekencentrum in 1984 was symbolisch voor het einde van een tijdperk, waarin grote krachtige en prijzige centrale computers of mainframes centraal stonden. Zijn opvolger dr. H.J. van Linde kreeg te maken met de vraag mainframe of desktop? En centraal of decentraal?

Tot in de jaren tachtig waren de netwerkverbindingen gebaseerd op telefoonverbindingen met de mainframes. Maar de ontwikkeling naar pakket geschakelde netwerken ging gelijk op met de introductie van personal computers begin jaren tachtig. In het kader van kantoorautomatiseringsprojecten werd hiermee bij de RUG geëxperimenteerd. Contact hadden deze lokale netwerkjes in de gebouwen alleen met elkaar via een relatief duur en qua capaciteit zeer beperkt telefoonnet. Zowel bij universiteiten tussen de gebouwen als nationaal tussen de universiteiten werd de noodzaak van snellere en betere netwerkverbindingen sterk gevoeld. Vanaf 1985 startte de stichting Samenwerkende Universitaire Rekencentra centrale initiatieven om te komen tot betere landelijke universitaire netwerken. Eerst tegen de zin van universiteiten met industrie en overheidsinstelling als de PTT, later onafhankelijk.

1964 - 1974
1974 - 1984
1984 - 1994
1994 - 2004
2004 - 2014

De universiteit had – voornamelijk met e-mail – een verbinding met het European Academic Research Network (EARN), waar alle rekencentra van Nederlandse universiteiten op aan waren gesloten. Via het nationale netwerk was er weer contact met het Amerikaanse BITNET e-mailnetwerk. In 1987 werd de stichting SURF opgericht ten behoeve van de bouw en het beheer van een landelijke netwerkinfrastructuur voor het hoger onderwijs.

Rond 1987 begonnen de eerste ontwikkelingen van internet bij de RUG met de aanschaf van een Cisco tcpip-router waarbij de RUG als een van de eerste universiteiten verbinding legde met het internetkooppunt in Amsterdam. In de stormachtige ontwikkelingen daarna bleef de RUG op de voorste golven meesurfen, mede door een gezamenlijke aanpak tussen faculteiten en diensten die elders werd benijd.

De computer werd in deze jaren meer en meer gemeengoed. In 1985 waren er zo'n honderd pc's bij de RUG. Binnen de Groningse universiteit heeft het Rekencentrum een belangrijke taak gehad bij het op grote schaal introduceren van de personal computer en het verzorgen van de eerder genoemde lokale netwerken. Er werd toen nog het utopische "iedere werkplek een pc" geuit.

Voor medewerkers werden ook initiatieven gestart: in februari 1985 konden medewerkers in het kader van een pc-privéproject tegen forse korting een pc (een Olivetti M24) aanschaffen. Op de werkplek wist de pc zich binnen enkele jaren een vaste plaats te verwerven. Na de aansluiting op internet in 1988 werd e-mail in 1992 een belangrijke toepassing op de pc. Vanaf 1991 was hiervoor het programma Pegasus Mail beschikbaar bij de RUG. De introductie van het World Wide Web medio 1992 als opvolger van het menusysteem Gopher gaf een volgende versnelling aan de uitbouw van pc's, netwerken en internet.

Ondanks het grote succes van de pc bleef de vraag naar een grote, krachtige en snelle computer voor het wetenschappelijk rekenwerk aan de universiteit. Begin jaren tachtig kreeg het Rekencentrum weer eens 'de snelste computer van Nederland': een Cyber 170/760 van CDC. De kern van het rekenwerk in deze tijd was afkomstig van sterrenkunde en chemie. Maar ook faculteiten gingen zelfstandig over tot het aanschaffen van computers.

De nieuwe generatie krachtige computers zoals de Convex, de CM 5 en de Cray die eind jaren tachtig begin jaren negentig werden aangeschaft, werden gebruikt voor groot wetenschappelijk rekenwerk. De Cray werd met name gebruikt voor het visualiseren van berekeningen en wetenschappelijke problemen.